

ELŐFIZETÉSI AD:

Egész évre . . . 6 korona.
Igye szept. óta 4 fillér.

MEGJELENIK HETENTE EGYZSZER:

pénteken és minden törvény-
hatósági bizottsági közgyűlés
megelőző és követő napján.

A VÁROS

ÁSZKESZTŐZÉS ÉS KIADÓNYTAL
Városi Könyvtomda-Vállalat
Irodájában.

Íde küldendő a kéziratok és
előfizetési díjak.

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Főszerkesztő: **VECSEY IMRE.** * Felelős szerkesztő: **KONCZ ÁKOS.**

Kiadótulajdonos: **A VÁROSI KÖNYVTOMDA-VÁLLALAT.**

Rendőrségünkről.

— Ajánlja a bizottsági tag urak figyelmébe.

Sok szó esett mostanság rendőrségünkről. A nagy közönség és a helyi lapok egyaránt leszólták azt és valljuk meg az igazat, hogy sok tekintetben rá is szolgál rendőrségünk a megrovásra. Azok azonban, akik erős kritikával bírták el a rendőrséggel, leginkább a rendőrség vezetőjét: a főkapitányt ítik, holott nem az ő személyében kell keresnünk a hibát, hanem magában a rendőrségünk szervezetében. Kimutatta ezt a rendőri ügyek egyik kiváló szakembere: dr. *Könyves Tóth Mihály* rendőrfőkapitány egyik helyi lapban és mi teljesen igazat adunk okoskodásának, mely szintén a szervezet és különösen a legénységi létszám csekélységében mutat rá a bajok forrására.

Debreczen ma már nagy város, azt tehát mindenki beláthatja, hogy a rendőrlégenység jelenlegi létszámával rendet tartani nem lehet. Legyen bár az a főkapitány a világ első rendőri kapacitása, ember nélkül nem tarthatja szemmel a város közbiztonságát meg abban az esetben sem, ha a mostani kézbesítő és egyéb szolgálataira alkalmazott rendőröket is beosztja utcai és külső szolgálataira. Ha azt akarjuk, hogy közbiztonságunk mintaszerű legyen, ne sajnáljuk a költséget, hanem hozunk áldozatokat a saját életünk és vagyónk biztonsága érdekében. Ne garaszkodjunk, hanem nyissuk meg az érszényünket a rend és közbiztonság érdekében. Azt se feledjük el, hogy az a néhány rendőr nem tehet éjjel-nappal szolgálatot, valamit pihenés nekik is csak kell. Ezeket a mellék tekin-
teteket azonban nálunk nem veszik figyelembe, hanem akkor jajgatnak, mikor a méltasági-téri esethez hasonló dolgok jönnek elő.

A közbiztonság mindenestre sokkal jobb lábón állana nálunk, ha a csendőrség behozatalát nem szavazta volna le a törvényhatósági bizottsági közgyűlés többsége. De nekünk öröklött hibánk, hogy mindent pártpolitikai nézőpontokkal ítélünk meg. Folytonosan azt az autonómiát hangoztatjuk, amely annyira összehusagorodott, hogy a kormány nélkül mi sem tehetünk. És mit érünk gyakorlatban ugy sem létező, csak képzelt autonómikus jogokkal, mikor közbiztonságunk alábbvaló mindennél. A város közepén verhetnek bennünket agyon, elrabolhatnak mindenünket és ha egy-egy ilyen nagyobb szabású büntény előfordul, ütjük a rendőrséget, mely fejében és részeiben tehetetlen. A függetlenségre való törekvés semmi szervei összefüggésben sincs a csendőrség behozatalával és lehet valaki bizonyára nagyon jó hazafi akkor is, ha csendőrök őrzik életét és vagyonát. De ha már olyan rettenetes nagy magyarok vagyunk, hogy nem kell se testünknek, se lelkünknek a magyar csendőrség, akkor legalább szavazunk meg oly

összeget rendőrségünk céljaira, hogy az minden tekintetben jól és lelkiismeretesen teljesíthesse kötelességét. Nem kívánjuk mi rendőrségünk fogyatkozásait és hibáit szépitgetni, sem a rendőrség vezetőjét védelmezni, mert valljuk azt, hogy rendőrlégenységünk nincs szolgálataira kiképezve, nagy részének az udvariasságról, szolgálatkészségről fogalma sincs, bátorsága sem csodálandó, elismerjük hogy fizetése gyarló és szolgálattal túl van terhelve, de mindezeknek, mint emlitettük, maga a szervezet az oka, mely ismét azért rossz, mert kevés az ember a rend fenntartására ugy, hogy ejelenként csakugyan elvetve találunk egy-egy rendőrt, sőt utczasorokat járhatnak be és rendőrről nem találkozunk. És mindezen fogyatkozások láttára megsem okoljuk a főkapitányt, akiben lehet mérhetetlen buzgósg és nagy jóakarát, de eszközök hiányában tétlenségre van kárhoztatva.

Hogy városunk közbiztonsága csak tirthető is legyen, legalább ötven legénnyel kell a létszámot felelni, a kézbesítő rendőröket rendőri szolgálataba osztani, a hivataloknál lebzselőket szintén kirendelni és akkor 150 emberrel, ha csak fele lesz is szolgálataban, már javíthatunk a helyzeten, ha már egyáltalában sérti hazafiságunkat a csendőrség behozatala. Mig ezek meg nem történnek, mig törvényhatósági bizottsági tagjaink idegenkednek a rendőrség állományának szaporításától, addig viseljük el türellemmel garasos politikájuk mérges és fanyar gyümölcsseit. Ha majd modern intézményné fejlesztik városunk rendőrségét, ha a legénység közé a megélhetést biztosító javadalmazással a rendőri szolgálataira rátermett embereket vesznek fel, ha nem jajognak egynehány százalék pótdadó emelkedés miatt, akkor kritikájukkal teljesen jogos térer fognak mozogni, addig azonban legalább is nem igazságos dolog részükről a rendőrség leszólása.

A tanács csak nemrégiben is javaslattal lépett a közgyűlés elé a rendőrlégenység állományának szaporítását kérve és mily nagy volt egyesek jajongása és szörnyűködése a kiadások miatt. Elfeledik ezek a jó urak, hogy döbbel nem lehet verebet fogni és pénz nélkül nem lehet jó rendőrséget szervezni. Pedig mily elenyésző csekély összeget kért a tanács! Ha most már még több emberre lesz szükség, amint már is volna, milyen nagy lesz azok szörnyűködése, akik most lepecskolják a rendőrséget. Csodáljuk, hogy közölök valaki még azt nem indítványozta, hogy hozzuk vissza azt az időt, mikor *dárdát* állítottak a pitvarba és azon éjjel az járta be a várost, akinél a *dárdát* elhelyezték.

Hátha a *dárdától* a Sovágo-fele emberek jobban megijednek!

Debreczen multjából.

Régi tandási határozatok.

— *Intelmek a tiszteletes és professor uraknak.* —

— Harmadik közlemény. —

Tiszteletes R. M. uramat a magisztrátus a 17-ik század végén meghívta praedikátornak, vagyis elrendelte, hogy hivatal adódjék ő kelmének. Tiszteletes R. M. uram azonban nehéz természetű volt és sem az emberekkel, de különösen a családjával nem tudott békességben lenni. Admonéálta is a magisztrátus nem egyszer, majd azzal fenyegette, hogy tisztétől priválja. Később a tiszteletes urat Kecskemétre hívták praedikátornak, ő szeretett volna elmenni, de a magisztrátus — mivel időközben megjavította naturáját — nem adott neki elbocsátást. E miatt aztán elégedetlenkedett és 1707-ben „lv. doigt miatt, vagy a magisztrátus elmozdította tisztétől” mivel feleségével kezdetül fogva alkalmatlanul élvén, sokszor sok izben öszbekéltették, közelebb az elmúlt Szombatban sok motskolódásai után reconciliáltatának és viszontag megújította ő kegyelme, feleségét kegyetlenül megverte, taglotta, Isten s a szent Angyalok előtt tett fogadása ellene.

Később azonban újból meghivatott Tiszteletes R. M. uram és nem is hallik reá panasz, hanem 1718-ban a város praedikátorai öszbekaptak a scholabeli professorokkal, úgy, hogy a magisztrátusnak kellett a harczolókat admoneálni. A magisztrátus és a Communitas nagyszomorúsággal értette T. Praedikátor s Professor uraimék között való egyenlenséget, holott akiknek kellene másoknak is jó Példát adni és az szeretetet observálni, s másokat is inteni, csudára méltó dolog, hogy induljtokat nem akarják compeálni ennyi admonitiók után is. Azért senzel pro semper *statuludatilik* :

1. Minthogy az esperest, mind első Praedikátor ezen Ecclesiában, a Collegatus tartozik illendő reverentiával lenni ő Kegyelmehez. És midőn az T. N. Tanács szükséges dolgokat akar proponáltitni, ő Kegyelmenek üzenvén, comparealjanak mindnyájan ő Kegyelme házához, vagy az hová az Consistorium determináltatik, úgy egymás között is ha mi Ecclesia javára való dolgot látnak, conferaljanak gyakran egymás között, úgy az atyafiságos szeretet is jobban gyarapodik.

2. Ugyan T. R. M. uramnak javalattik: Háza népével botránykoztatás nélkül éljen. A Praedikállás közben lassabb vehementiával is beéri, sőt jobban meghallatszük az szavának hangja.

3. Ha Tisztjéhez képest Visitatoria ki fog menni ő Kegyelme, a Collegatus ő Kegyelme a functióján szolgáljanak az kik érkeznek, Collegatus hire nélkül pedig soha el ne menjen, sokáig is oda ne mulasson.

4. Tiszteletes V. Gy. uram singulariter arra admonéaltatik, mások ellen ne praedikáljon, illendöképen Esperest urtól dependáljon. Minden hirt Praedikálló székre ne vigyen, hanem amit ért, mely correctióra való volna insinualja az magisztrátusnak. Vastag similitudokkal in Sacris ne éljen, mint az bornyu bélyegzés, más malomba darál Szent Jakab etc. — Ha szükséges dolgában kimegyen, Collegáinak hirt tegyen, jó dispositiót hadgjon functioja felől.

5. Mindnyájan de religio moderálják, úgy magokat, mind az beszédben, mind az gesztusban, hogy ha idegen emberek találnak is benn lenni az Templomban, meg ne botránkozzanak, az botránkoztatás eltávolíttassék, kivált az Vallás ellen való szólásban okosak legyenek.

6. Tanuljanak, tanítsanak az idő állapotjához képest,

az czivódás matériája gyökere inkább találtassék azzal, mint egyéb dolgokról való meditatióval; egymás tudományát a Praedicáló székéből ne hanyorgassák és refutálják.

7. A Canonokhoz kötelesek lévén, gyakran bele tekintsenek.

8. Ha valamelyik ő Kegyelmek közül, vagy az elmúlt motskolódásokat renoválja, vagy újakat formál, comperata rei veritate esztendőnek kitélése előtt absolváltassék.

9. Tiszteletes Professor uraimékkal szép atyafiságot tartván és harmoniát, az Scholákat és Classisokat gyakran vizsgálják, visitálják, Professorokat Disputatiokat meghallgassák, mikor érkeznek.

Ezen statutum az Nemes Város Pecséte alatt meg is kildetik ő kegyelmeknek.

A tanács intése nem maradt foganat nélkül, mert hosszu időn keresztül békéséges viszonyban éltek a praedikátor urak a scholabeli professorokkal.

Közi: K. A.

Hirek.

— **Az alispán bucsuzása.** Rásó Gyula kir. tanácsos, alispán a mult heten vett bucsu Hajdu vármegye közönségétől. Az alispán, ki negyvenéven át szolgálta legjobb meggyőződésével Hajdu vármegyét, meghatottan távozott alispáni székéből. Utódjául *Wesprémy* Zoltán vármegyei főjegyzőt és *Kovács* Gyula országyűlési képviselőt emlegetik. Ki lesz a győztes a két érdemes férfi közül, még nem tudjuk megmondani.

— **Bernáth Elemér halála.** Bernátfalvi *Bernáth* Elemér, a debreczeni kir. ítélőtábla elnöke, a kiváló jogász és társadalmi életünk kimagasló alakja f. hó 12-ikén elhunyt hosszas betegség után 60 éves korában. A megboldogult rövid ima után 13-ikán délután kiszállították a pályaudvarra, honnan elvitték Magyar-Sasra (Zemplén vármegye), hol másnap a családi sirboltba helyezték. A megboldogult tájédmaloss érzéssel siratja gyszáborult családjá, az igazságszolgáltatás és az uri társadalom. A temetésen sokan voltak jelen városunkból is.

— **A tiszti főorvos gyász.** Melyéséges bánat érte városunk köztisztéletben álló tiszti főorvosát, Sárváry Gyula drt és családját. Forrón szeretett neje, a legjobb anya váratlanul elhunyt szívvelhűdében. A boldog család életnek legbecesebb láncszeme törffel halálával; az edes jó anya, kinek háza boldogsága volt mindennapi gondja és imája, nincs többé. Ritka szívjóság és a női erények minden gazdagsága lakott a megboldogultban, nem csoda tehát, ha az egész város elvitte ravatálára könnyeit és megemlékezésének virágait. A fájdalom melyéségének láttára még vigasztalást sem tudunk nyújtani azoknak, kik ma mindenüket siratják. Csakis a jó Isten adhat gyógyírt kegyelmének teljességéből. Béke lenje körül a megboldogult hamvait és emlékezetét tartsa örök időn a szeretet.

A megboldogult urasszony temetése a város közönségének nagy részvéte mellett ment vége. Wolafka Nándor püspök szentelte be a koporsót, melyet elborítottak a virágok.

— **A kir. ügyész áthelyezése.** Galánffy Lajos kir. ügyészt az igazságügyi miniszter Szatmárra helyezte át törvényszéki bírói minőségben. A helyi lapok — bizonyára jó információt után — azt írják, hogy a királyi ügyész áthelyezése azért történt, mivel Galánffy Lajos jogi érzékét sértette az igazságyminiszter ama rendelete, mellyel a ki-

rályi ügyeseket bízta meg a megyék által nem szivesen látott új főispánok installációjánál végzendő szerepkörrel és ez ellen felelt az igazságügyi kormányhoz. Galánffy Lajos nyilatkozott ez ügyben és kijelentette, hogy ügyészi állásától való felmentése saját kérésére történt.

— A muzeumi bizottság ülése. A muzeumi bizottság a héten ülést tartott Oláh Károly elnöklésével. Az elnök bejelentette, hogy a muzeum előfalta új helyiségét. Azután megállapították a jövő évi ásatások tervét, kimondván, hogy elsősorban a Basahalmát kutadják fel. A bizottság már most kíván gondoskodni a muzeumi őri állásról és azt javasolja a tanácsnak, hogy egy évre szabadságot adjon Zolai Lajos közlővel segédét és bízta meg a muzeumi őri teendőket. Végül a bizottság azt javasolja a tanácsnak, hogy Lofkovits Arthur, a bőkezű Mecenás bízzék meg a muzeumi igazgatásával; míg Péter Gábort tiszteletbeli muzeumi örök ajánlja. Több apró ügy elintézése után a muzeumi bizottság megtekintette a muzeum új helyiségeit és berendezését.

— A múpártoló egyesületből. A múpártoló egyesület december 5-ikén képviseletet rendez, melyen a hazai festők mind résztvesznek. A szállást Bosznay István főiskolai tanár, festőművész rendezi.

— Pályázatok. Domahidy Elemér főispán 1905. december 1. lejáratall pályázatot hirdetett az alispáni és egy szolgabírói hely betöltésére. Az alispán javadalma 6400 kor. fizetés, 1120 kor. utiátalány; míg a szolgabíróé 2000 kor. fizetés és 350 korona lakáspénz.

— Valami a kofáról. Nem egyszer szóltunk fel már a kofák durvasága és neveltségsége ellen. Nem kívánja ugyan a vásárló közönség, hogy a kofák szalonba álló társalgást folytassanak, annyit azonban joggal megvárhat, hogy durva, piszkos megjegyzéseiket tartásuk meg maguknak. Ha a vevő alkudni mer, vagy a súlyi értémszerekre igazságos megjegyzést tesz, felpattannak a durva lelkék és ugyancsak leszólják a szegény és jómódú vásárlót egyaránt. Emellett a tizen kánnakba beleisznak, mocskos ujjukat a tejfólos fazekakba beütögetik, a közönség pedig kénytelen tűrni ezen izléstelen rondaságokat. Káromkodásból és átkozódásból áll az andó-vétel, anélkül, hogy valaki megkérdné ezeket a megszajdított Angol-okat.

— A vasárnap délután a főtéren. Aki meg akar undorodni a mi népiünk, az menjen végig vasárnap délutánonként a főtéren a Csapo-utcától a Szent Anna-utczáig, ötófelé-hatásosáig mennek összefogódzva a dészabohégy, lökdösődve, természetesen azért, hogy a büszken czigázó hadsereg figyelmét és érdeklődését magukra tereljék. Értelen suhancok kurjongatnak az aszfalton, a maguk módja szerint enyegve a maguk fajta cselédlányokkal. Gáncsot vetnek a járóelőknek és az őregeket majd leütik a lábukról. Rendőri persze nem látható, vagy ha feltűnik is egy-egy, az a fasz között lépdel, mintha nem tartoznék rá az aszfalton duhajkodó izlenkedő, ordító népség. Pedig ha néhány vasárnap duhajkodót összefogósít és lezaratna a rendőrség, mindjárt rendezett képe volna az utcának.

— Népgyűlés a városházán. Vasárnap népgyűlés volt a városház udvarán az általános tükös szavazati jog behozatala érdekében. A szónokok tüzes beszédekben szoltak az egybegyűlt közönséghez, mely falenzgetéj éjzenlessé honorálta az ígéreket. A gyűlés rendezn folyt le, ami kétségkívül a vezetek érdeme.

— A Gőnczy-utczából. Van a mi városunknak egy elhagyott, ellejtett-utczája, mely a Darabos-utczát köti össze a Fővezkert-utczával. Ez a kis utca arról neveztes, hogy őssze a gázolnak a sárba a szekerék, melyek véletlenül belelevednek. Sár van ott tésben, nyáron egyaránt és az utteren levő pocsolva kiálthatatlan büzt áraszt. (Beküldött.)

— A siketnéma intézet értesítője. Gácsér József vezető tanár, a siketnéma egyesület ügyének előadója megírta az egyesület és iskola kéteves működésének történetét egy vastag füzetben. A gondolat szerkesztett füzet hűen számol be az egyesület és iskola áldásos működéséről és meggyőző bennünket arról, hogy erre az ember-szerető intézményre városunknak és egész körzetének nagy szükség volt. Az ember-szerető munkájára azonban továbbra is szükségünk lévén a boldogtalan siketnéma gyermekeknek, ez uton is felkérjük városunknak, vidékének nagy közönségét, hogy ne feledkezzenek meg erről az intézetről.

— A színházról. Zilahi Gyula jó előadásokban mutatja be a legújabb darabokat. Olykor-olykor azonban *részasszinné*, *dulákat* is látunk, mintegy gyöngéd figyelemvetést, hogy ne vigyük leányainkat az előadásra. Nekünk az a nézetünk, hogy ezek a figyelemtelő színlapok teljesen feleslegesek, hanem az olyan trágár darabok, mint a Csókipirulák ne adja az igazgató bérletben, hanem gyönyörködtesse ezekkel a közönséget bérletszűnetben. Mert ez esetben azok fogják megnézni az ilyen darabokat, akiknek trágár és bérlek nem lesznek mintegy arra kényszerítve, hogy drágán fizetett bérletüket üresen hagyják, vagy noleins-volens, mivel már ki van fizetve bérletük, elmenjenek a színházba. Nem akarunk érhényhők lenni, de azt mégis csak jobban szeretnénk, ha a Csókipirulák és ehhez hasonló darabokat mellőznék az igazgató. Azzal ne védekezünk, hogy Budapestben is adják, mert a fővárosnak sok színháza van és főmobb izlésű közönség egyszerűen más színházba megy, ha kedvence színházba malacszagokkal akarják traktálni. Nálunk azonban csak egy temploma van a művészetnek, hol lehet helye egy szellemes pikkantériának, de nem a vastag durvaságoknak és erkölcsellenesség glori-fikálásának. A színügyi bizottságnak bölcsessége felszólalni ez ügyben és az ilyen obszén darabokat szorítsa a bérletszűnetekre, akiknek tetszenek a kosenariák, azok majd felkeresik itt is.

Egyébírárt a Csókipirulák cz. sejelet, erkölcselen darab lekerül a deszkákról, amennyiben Kovács József polgármester a darab további előadását betiltotta. A betiltó átirat így hangzik:

Tekintetes Zilahi Gyula szingazgató urnak. Helyben.

A Csókipirulák című szindarabnak tartalmát nem tartom összeegyeztetőnek sem Debreczen város közönségének közérköcsiségevel, sem pedig a debreczeni színház azon kiválásával, amelynek sikere végett a város a színház fenntállásának oly jelentékeny áldozatot hoz.

Amint fogva eme Csókipirulák című szindarabnak előadását polgármesteri kötelességem és jogom szerint ezenel betiltom, — s csakis azt tűröm el, miután az előadás már meg van hirdetve s miután már kétszer bérletben — a C. és A. bérlek napján előadottá, ma még a B. bérlek napján is előadassék, nehogy inien eredőleg bármíno magyarzatok keletkezzenek.

Debreczen, 1905 november 15.

Kovács József,
polgármester.

A polgármester intézkedését bizonyára megnyugvással fogadjhatják mindazok, akik a színházat a művelődés csarnokának tekintik és nem oly szórakoztató helynek, ahol pirulni kénytelen a jobb érzeti közönség.

— Csokonai emlékezete. A Csokonai kör ma délután Csokonai születésének emlékeztére felolvasó estét tart, este pedig a színházban előadja Zilahi Gyula igazgató Homonnay Albert pályamterest darabját: *Lillát*.

— Választmányi ülés. A debreczeni jótékony nőegylet november 18-ikán délután 3 órakor a nőipariszkola nagyteremben választmányi ülést tart, melynek egyetlen tárgya: a télen rendezendő felolvasások és mulatságok megbeszélése lesz.

— Nem lesz gyalogjáró. A boldogfalvi-kétség és a többi kétségek lakói fogalomokat a tanácshoz, hogy lépés érintésébe a Mdv. igazgatósággal egy az állomáson keresztül-vezendő gyalogjáró létesítése ügyében. A városi tanács a terjedelmes kervenben felsorolt indokok alapján ártit ez ügyben az igazgatósághoz, mely azonban nem hajlandó az átjárót elkészíttetni. A nevezett igazgatóság ugyanis azt mondja, hogy tanulmánytárgyává tette ugyan a kérelmet, de a fennálló viszonyok nem okálják meg az átjáró kiépítését, mert az állomás két oldaltól elterülő városrészeket az állomás két végén levő és egymástól mindössze csak 1243 m. távolságon fekvő feljáró és aljáró köti össze egymással, továbbá a város ama része, melyet a város gyalogjáróval akar összekötni, jelenleg mindössze lakatlan, az a néhány épületesoport pedig, mely a pályaudvar túlsó oldalán fekvő várossal süröb összeköttetésben van, sokkal közelebb fekszik a már meglévő feljáróhoz, mint a létesíteni kért gyalog átjáróhoz.

Nem tudjuk, honnan vette a Mdv. igazgatósága információit, anyai azonban bizonyos, hogy a boldogfalvi kétség és az ott elterülő kölség kérelme jogosult és a kérvény megtagadása pusztán a garasos politika következménye.

— Olvasmányok. A törvényhatósági bizottsági tagok között bizonyára igen sokan vannak, akik közgyűlésünk ügyviteli szabályzatát nem ismerik, hasznos dolgot véltünk cselekedni, midőn ezen ügyviteli szabályzatot lapunk mai számához mellékeljük.

— Zsaluk a városházán. Kovács József polgármester még az őszi javaslatot adott be a tanácsor a városház ablakának zsalukkal való ellátására. A tanács a javaslatot kiadta a mérnöki hivatalnak, mely most terjesztette be a zsaluk költségvetését. A legnagyobb elismeréssel fogadják a polgármester javaslatát, mert valóban állhatatlan az a hőség, amely a városháza hivatalokban érezhető a nyári hónapokban. A városi tanács legközelebb tárgyalja a javaslatot és bizonyára egyhangulag hozzájárul a zsaluk elkészítéséhez.

— Az egészségügyi bizottságból. Az egészségügyi bizottság f. hó 14-ikén ülést tartván, tekintettel a kanyaró terjedésére, az összes elemi iskolák bezáratását javasolta. Az elemi iskolák nov. 15-től nov. 27-ig lesznek zárva.

— A szabályrendeletek összegyűjtése. Városunk tanácsa már régebben elhatározta, hogy Debreczen sz. kir. város érvényben levő szabályrendeleteit összegyűjti és kinyomatja azon czélból, hogy a nagyközönség is megszerezhesse ezen gyűjteményt. A szabályrendeleteknek nyomdát alá való rendelkezésével a városi tanács Varga Károly első aljegyzőt és Koncz Ákos közelebbit, tisztelheteli tanácsnokokat bízta meg, kik már dolgoznak a munka előállításán és rendezésén. A szabályrendeletek gyűjteménye a jövő év elején fog megjelenni.

Villamos csengők, telefonok, villámhárítók berendezését minden terjedelemben, javítását és évi gondozását legutánjában és jótállás mellett eszközözi FÖLDVÁRI L. debreczeni első elektrotechnikai vállalata Kossuth-utca 1. sz. (az udvarban). Villamos felszerelések, zseb-lámpák, kerekpárok és alkatrészek raktára.

Képes árjegyzék ingyen.

Telefon-szám 168

TÓTH BÉLA

gyógyszertára és illatszerek-raktárában
gyógyszerezési különlegességek
és illatszerek
a legnagyobb választékban kaphatók.

— Eredeti francia és angol gyártmányok. —

Ruhafestő

és vegyszertári tisztító intézet

HABÉCZY ANTAL

DEBRECZEN,

Széchenyi-utca 42-ik sz.
Telefon 323.

Fehérnemű
Gőzmosóda!!!

Angol plaidek és takarók,
svéd borkabátok **Borsos
Katalin**ál.

Uri dívat, kalap és fehérnemű
üzlet **Békés Lajos** Debreczen,
Piacz-u. 44. dr. Ujfalussy-ház.
Angol női bluzsokat, férfi
fehérneműket és kelengyékét
mérték szerint a legszebb kivitel-
ben készit.

Hirdetések leközlésére

legalkalmasabb

a városi könyvnyomda-vállalat

kiadásában megjelenő

„A VÁROS”

ezimű heti lap,

mivel ez a nagy keresletnek örvendő lap a város és megye vagyonos közönségének állandóan kezében forog s így a feltűnő átcsinos kivitelű hirdetések egész héten és a hirdetőkre tereli a szükségletet beszerzeni óhajtó közönség figyelmét.

TÓTH GYULA
VASKERESKEDŐ, DEBRECZEN, Piacz-utca 20. és 27. szám.

Ajánl legjobb minőségben a tavaszi időnyre kertészeti, gazdasági és méhészeti szerszámokat és felszereléseket; kerti vasutort, gyermek-kocsik, fűrókálak, jég-szoknyók, vas- és réztorok, peronospor- és levél-feszkendők, minden vas- és fémiparhoz való szerszámok, tükös kerítés-huzalok, építkezéshez vasgerendák, vas- és porcellán-kályhák, utóbiakhoz multiplikátor (hőfejlesztő) betétek. — Legelőszöb bevásárlási forrás.

TELEFON 308.

MELOCCO PÉTER

TELEFON 308.

GYŐR. ~ ~ ~ BUDAPEST. ~ ~ ~ DEBRECZEN.

Képviselet: Debreczen és Hajdumegye részére: **LUKÁCS VILMOSNÁL**, Hatvan-utca 5.

Márványmozaiklap.
Működ- és Czementárgyár.
Beton és vasbeton.
Építési vállalat.
Átvezetek készítése.

Szabadalmozott géppel gyártott **karmantus** és **csomósölt** Czementcsövek, Csatornázás.
Beton és Granito Ferrazo burkoló munkák.

Lukács Vilmosnál kaphatók rendkívül olcsó áron

a **JOHN-féle kéménytoldó,**

mely minden kémény huzatát megjavítja, füstzaklatást megszüntet.

Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsági közgyűlésének tanácskozási ügyrende.

I. A bizottsági közgyűlés tartása és összehívása.

1. §. Évenként rendszerint hat rendes közgyűlés tartatik és pedig január, márczus, május, július, szeptember és november hónap második csütörtökén és esetleg következő napján újabb közgyűlési határozat szerint délután 3 órakor.

A közgyűlések rendszerint d. e. 9 órakor veszik kezdetüket.

2. §. A közgyűlés összehívása a főispán, illetve a polgármester, akadályoztatása esetén pedig ennek helyettese által eszközöndő.

Rendkívüli közgyűlést a főispán saját hatáskörében, vagy közgyűlési határozat folytán bármikor, a polgármester pedig s illetve helyettese csak kivételesen, t. i. ha a főispáni szék üres, vagy a főispán akadályozva van, a mutatózó szükséghez képest hívhat össze.

Rendkívüli közgyűlésen csak oly ügyek tárgyalhatók, melyek a tárgysorozatban benyújtatnak.

Ugy a rendes, mint a rendkívüli közgyűlések legalább 24 órával az 1886. XXII. t.-cz. 164. §. illetve a 110. és 112. §§-okban megjelölt esetekben legalább nyolcz nappal előbb a tárgy megnevezésével hirlap útján kihirdetendők, s e mellett azokra a közgyűlési tagok egyenként a tárgysorozatot pontosan tartalmazó nyomtatvány által hívandók meg.

II. A bizottsági közgyűlés szerkezete és határozat hozatala.

3. §. Az 1886. XXI. t.-cz. 22. és 51. §§. értelmében s illetve a szervezési szabályzat 6. §. alapján alakult közgyűlésnek elnöke a főispán, vagy akadályoztatása esetén a polgármester, illetőleg ennek is akadályoztatása esetében a főjegyző.

4. §. A gyűlést az elnök nyitja meg és zárja be, ő vezeti a tanácskozásiakat s mondja ki a gyűlés határozatait.

5. §. Közgyűléseken — adott esetekben az 1886. XXI. t.-cz. 83. §. s a XXII. t.-cz. 110. §. és a törvényhatósági nyújtó-díj-szabályzat 69. §. határozásainak figyelembe tartása mellett — a jelenlévők rendszerint szótöbbséggel határoznak.

6. §. A közgyűlés ülései rendszerint nyilvánosak.

7. §. Magán felek, a határozatok ellen azok kézbesítésétől, illetőleg kihirdetésétől számított 15 nap alatt felelbezhetnek, a szabályrendeletek azonban a kihirdetésétől 30 nap alatt felelbezhetők az illető miniszterhez.

A határidő a kézbesítést, közérdeki határozatokra és szabályrendeletekre névsé pedig a kihirdetést követő naptól számítatik.

Ha a határidő utolsó napja vasárnapra, vagy a Gergely-naptár szerinti ünnepre esik, a fellebbezés a következő köznapon is benyújtható.

8. §. A fellebbezés a polgármesterhez adandó be, ki azt 8 nap alatt jelentéssel feltejeszteni köteles. Rendszerint minden közigazgatási határozat birtokon belüli felelbezhető.

Birtokon kívül való felelbezésnek kivételesen és csak akkor van helye:

a) ha ezt különbs törvény rendel el;

b) ha fontos közérdekből, vagy köveszély elhárítása czéljából a határozatnak azonnali foganatosítása, a tiszti ügyész meghallgatásával multhatalmi szükségnek tallatván, annak csak birtokon kívül való felelbezhetőse magában a határozatban világosan ki is mondatott.

9. §. A közgyűlés határozatai ellen óvások vagy ellenmondások el nem fogadtatnak.

10. §. A közgyűlés által szabályszerűen hozott határozatok 30 nap lefolyása előtt meg nem változtathatók s akkor is irásban beadott indítvány és annak az illető szakosztálytól kikért vélemény folytán rendszeres tárgyalása mellett hozhatók megváltoztató érdemleges határozat.

11. §. A közgyűlés határozatai az érdekeltek részére hivatalosan kiadandók, másoknak is azonban a bélyegilletéken kívül, ivenként 50 kr. díj fejletése mellett kiadhatók.

III. Napirend.

12. §. A tanácskozás tárgyai a következő sorrendben veendőek előtérés alá:

1. A polgármesternek intézkedéséről és a törvényhatóság állapotáról szóló főszaki jelentése,

2. úgylátrány jegyzék,

3. felvilágosítások iránti felszólalások (interpellációk),

4. közjogi ügyek és miniszteri rendeletek.

5. hatósági megkeresések,

6. azon ügyek, melyeket a tanács halasztást nem szenvedhetőknek jelöl ki,

7. előbbi határozatokra beadott jelentések,

8. szabközöttmányi javaslatok,

9. a meghatározott időben beadott indítványok és

10. folyamodások.

13. §. A vita alatti tárgyakra vonatkozó indítványok azonnal tárgyalandók, ha a közgyűlés azoknak elnapolását vagy mellőzését el nem rendeli.

14. §. A rendes közgyűlés napirendjére kitűzött tárgyakkal össze nem függő önálló indítványok, a közgyűlési határrnap előtt 24 órával, az interpellációk pedig a közgyűlés előtti napon, a polgármesterhez irásban beadandók.

IV. A tanácskozási rend.

15. §. A közgyűlési tagok feljegyeztetés során szólnak.

A feljegyeztetés az elnök által e végre megbízott jegyzőnél történik, ki a szónokokat sor szerint felszólítja.

16. §. A tanácskozási tárgyhöz ugyanazon tagnak kétszerénél többször szólni nem szabad, az indítványozó azonban zárszóval élhet.

17. §. Szót kérhetnek bármikor azok:

1. kik napi rendet indítványozni,

2. személyes kérdésre válaszolni vagy

3. a gyűlési rendszabályokra hivatkozni akarnak.

Ezenkívül tisztségelők felvilágosításadás végett az elnök engedelmével bármikor felszólalhatnak.

18. §. Beszédet olvasni nem szabad.

19. §. Az indítványozó indítványát visszavonhatja, ha azonban azt más valaki a magáéval teszi, a tárgyalás tovább foly.

20. §. Az interpellációra a válasz vagy azonnal vagy a legközelebbi közgyűlésen megadandó.

VII. Az elnök.

Az interpellációra adott válaszhoz, az interpellációnak joga van hozzájárulni vagy a válasz tudomásul vételét vagy a kérdésnek napirendre kitűzését indítványozhatja, mi felett a közgyűlés dönt.

21. §. A tanácskozási nyelv a magyar.

V. A szavazás.

22. §. A szavazás tárgyát képező kérdés feltevésében a **napirendelőtörés iránti** indítványokat elsőlsége van a tárgy felett és ennek tárgyalását felfüggeszti, valamint elsőlsége van azon indítványoknak is, hogy a tárgyalásnak nincs helye; továbbá elsőlsége van az elvetésnek a tárgyalás felett, azután a halasztásnak mely kétféle lehet: vagy határozatlan időre, vagy sorozatra halasztás.

23. §. A tanácsi véleményvel ellátott ügyek eldöntésénél első sorban mindenkor a tanács előterjesztése: teendő fel szavazásra, a többi módosítványok pedig azon sorrendben, amint a tanácsi előterjesztéshez legközelebb állanak.

Ezen szabály alól kivételt képeznek a pénzkérdések, melyeknek előbb mindig a legnagyobb összeg teendő fel szavazásra.

24. §. Szavazásra a kérdés mindig úgy teendő fel, hogy a szavazás igen-nel, vagy nem-nel történhessenek.

25. §. A szavazatok a szőlők szerint vétetnek számba, de ha az elnök, vagy 10 bizottsági tag kívánja: a kérdés, felállítás és üve maradás után szavazással döntetik el, azon esetben pedig, midőn valamely törvény különösen rendel, vagy 20 tag írásban beadott kívánatára az elnök a névszerinti szavazást elrendelői tartozik.

26. Névszerinti szavazás esetében a többséget a jegyzőkkel egyetemben az elnök számítja össze s az elnök mondja ki.

27. §. Titkos szavazás esetében, az elnök által három tagból álló, egy vagy több szavazat-szedő bizottság nevezetik ki.

28. §. Az elnök csak szavazatok egyenlősége esetében szavaz és így módon döntetik el a kérdés.

29. §. Szavazás közben beszédet tartani, vagy a szavazatot in dokolni nem szabad.

30. §. Azon kérdéseknél, melyeknek eldöntése felelősséget von a szavazókra — ha névszerinti szavazás nem történik — úgy az elnöknek, mint minden közgyűlési tagnak jogában áll a maga ellenkező szavazatát jegyzőkönyvbe iktattatni.

31. §. A közgyűlési jegyzőkönyvek hitelesítése az 1886. XXI. t.-czikk 55. §. szerinti, a kihirdetés pedig a határozatok kiülgész-tése által történik.

Csák hitelesítésre összehívott közgyűlésen új tárgyat elővenni nem lehet.

VI. A kihirdetés.

32. §. Egy bizottsági tag sem vehet részt oly tanácskozáso-kban, amelyekben közvetlenül érdekelve van, továbbá a város közja-vadalmat bírók, vagy azzal szerződési viszonyban vagy perben ál-lók a város közjavádmira vonatkozó, vagy szerződési viszonyból eredő ügyek feletti tárgyalásban részt nem vehetnek, sem a határo-zat hozatalához szavazatukkal nem járulhatnak. (1886. XXI. t.-cz. 50. §.)

33. §. Az elnök vezeti az ülést és tanácskozásokat, írkeodik a csend és rendszabályok megtartása felett, a kérdéstől elteröket a kérdésre igazítja s a rendet sértő szöölöt — beszéde felbeszkütésé-vel is — rendre utasítja; rendre utasítás után a szööl mentéséget előadhata.

34. §. Ha a csend huzamosan zavartatik, az elnök csegettýd-vel jelt ad, névszerint felszöölítja a csendzavarókat; ha a csendet helyredállítani nem képes, az ülést — egy óránál tovább nem terjed-hető időre — felfüggeszti s a körölmények szerint el is oszlahata.

35. §. A hallgatóság által, — melynek részére elküölöztett karzat van fenartva — okozott csendzavarás vagy egyéb féktele-nség esetében ha az elnök egyszeri intésének sikere nincs, másod ízben az egyes hallgató, illetöleg az egész hallgatóság az elnök által ki utasítatik. Csendzavarók vagy féktelekedök a kifirtáson kívül a elnök felhívására hatóéagilag meg fognak lenyirtetüi.

Egyébiránt a hallgatóság akkor is elvölítható ha a közgyü-lés valamely ügy tárgyalásánál, az ügy tetmészetéböl kifölyölg az szükségesnek tartja.

36. §. Az elnök a tárgyaláshöz bármikor szöolhat.

VIII. A határozatok végrehajtása.

37. §. A közgyűlés minden határozatát — ha más intézkedés a végrehajtás iránt nem tétetik — a tanács hajtja végre.

38. §. A titási ügyész a közgyűlés által elrendelt széksértési kereseteket, a gyűlés tartama alatt azonnal előterjeszti.

Kelt Debreczen sz. kir. város törvényhatóság bizottságának 1887 november-17-én tartott közgyűléséböl.

Zöld Mihály,
jegyzö.

Magyar kirdlyt belügyminiszter.

80.752. szám.

IV. a.

Ezen ügyrendet ezenel megerösítem.

Budapesten, 1887. évi december hó 28-án.

A miniszter helyett:

Lukács György,
államtitkár.

64.

1888. sz.

A mai napon kellö módon közzé tett jelen szabályrendelet az 1886. XXI. t.-cz. 11. § értelmében az 1888. évi márczius hó 22. napján lép életbe.

Kelt Debreczen sz. kir. város tanácsának 1888. évi február hó 20. napján tartott üléseéböl.

Zöld Mihály,
jegyzö.